

بررسی شکایتهای شایع مصدومین شیمیایی سردشت ۲۰ سال بعد از بمباران

*سکینه مویذ محسنی، طویبی غضنفری، محمد رضا سروش، حسن قاسمی، علی رحم قاسمیان، سقراط فقیه زاده

مقدمه: استفاده از سلاحهای شیمیایی در جنگ علاوه بر نقض قوانین بین المللی تجاوز آشکار به حقوق بشر می باشد. گاز خردل یکی از انواع سلاحهای شیمیایی می باشد که به طور گسترده ای توسط عراق در حمله متجاوزانه به ایران مورد استفاده قرار گرفت. عراق علاوه بر استفاده از این گاز در جبهه های جنگ، مردم بی گناه شهر سردشت را به طور ناجوانمردانه ای تحت بمباران شیمیایی با گاز سولفور مستارد قرار داد.

افراد این شهر هم اکنون با گذشت بیست سال از این تجاوز دارای مشکلات عدیده ای می باشند که موجب مراجعات مکرر آنها به مراکز ارائه دهنده خدمات می گردد.

این مطالعه به منظور بررسی اثرات طولانی مدت گاز خردل بر سلامت عمومی مجروحین این ماده شیمیایی صورت پذیرفت، تا با شناخت شکایات شایع برنامه ریزی جهت ارائه خدمات مناسب صورت پذیرد.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت کوهورت تاریخی جهت بررسی اثر سولفور مستارد طراحی شد. در طی آن ۳۷۲ نفر که تحت تماس با این گاز واقع شده اند و دارای مصدومیت ثابت شده می باشند با ۱۲۶ نفر مردم بدون سابقه تماس با این گاز که در شهر ربط در نزدیکی سردشت زندگی می کنند، مورد مقایسه واقع شدند.

افراد تحت مطالعه مردان ۶۰-۲۰ ساله بودند، سمپتومهای افراد در

دستگاههای گوارشی، تنفسی، قلبی-عروقی، اسکلتی-عضلانی-اداری-تناسلی، گوش و حلق و بینی، پوستی، روانی و چشم مورد بررسی واقع شدند، و نتایج حاصله در گروهها مقایسه گردید.

نتایج: میانگین سنی افراد 44 ± 11 بود و از نظر سن، وضعیت ناهای و BMI در دو گروه تفاوت معنی داری وجود نداشت.

شکایتهای شایع افراد شامل سمپتومهای روی مانند سرگیجی، تنگی نفس و خلط سمپتومهای چشمی و پوستی و مشکلات روانی مانند احساس افسردگی و اضطراب بوده است که در تمام موارد به طور معناداری بیش از گروه کنترل بوده است.

بحث و نتیجه گیری: همانطور که در مرحله حاد بیشترین علامت در چشم، ریه و پوست افراد ظاهر می گردد. بیشترین شکایات دراز مدت افراد نیز شامل مشکلات در همین دستگاهها می گردد. هم چنین مشکلات روانی شامل افسردگی و اضطراب زندگی این افراد را تحت تأثیر قرار داده است.

توجه خاص در جهت رفع این مشکلات یا کاهش آنها هنوز به از گذشت بیست سال از اهمیت خاصی برخوردار است.

کلمات کلیدی: مصدومین شیمیایی، گاز خردل، سلاحها